

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1941 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv för statens räkning av bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn.

(1:a avd.)

I propositionen nr 79 har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 14 februari 1941, föreslagit riksdagen att till förvärv av bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Genom resolution den 2 februari 1940 (kommunikationsdepartementet) medgav Kungl. Maj:t, så vitt nu är i fråga, att den enligt resolution den 15 september 1911 för trafikaktiebolaget Västerhejde—Visby tillhöriga järnvägen från Visborgs slätt till Bjärs gällande koncessionen finge upphöra att gälla från och med den 1 mars 1940. Såsom villkor stadgades därvid, bland annat, dels att från den tidpunkt, då trafiken på bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn av bolaget nedlades, till dess fråga om inlösen för statens räkning av nämnda bandel eller del därav blivit avgjord, arméförvaltningens fortifikationsstyrelse skulle vara berättigad att utan ersättning på bandelen anordna erforderliga transporter för statens räkning, dels ock att av staten utan ersättning upplåten mark från $1\frac{1}{16}$ mantal Visborgs kungsladugård skulle, i den mån så av staten före utgången av år 1943 påfordrades, utan ersättning till staten överlätas.

I anslutning därtill anmodade chefen för kommunikationsdepartementet arméförvaltningens fortifikationsstyrelse att efter erforderlig utredning till Kungl. Maj:t inkomma med, bland annat, det förslag rörande förvärv för statens räkning av bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn eller del därav, vartill utredningen kunde giva anledning.

Enligt den av fortifikationsstyrelsen i anledning härav verkställda utredningen har trafikaktiebolaget Västerhejde—Visby, som först i avgivet försäljningsanbud begärt 34,000 kronor för ifrågavarande bandel, sedermera nedsett detta anbud till 32,000 kronor, under förutsättning att från försäljningen undantoges ett till bandelen hörande lokstall jämte den mark, varå detta vore beläget.

Fortifikationsstyrelsen hemställde, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att för förvärv av bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn samt för verkställande av vissa erforderliga reparationer därå m. m. bevilja ett reservationsanslag å 37,000 kronor samt föreskriva, att bandelen efter statens förvärv därav skall tilläggas försvarsväsendets fastighetsfond för att disponeras av lantförsvaret.

Chefen för armén har tillstyrkt fortifikationsstyrelsens förslag.

Som den för ifrågakvarande bandel begärda köpeskillingen på sätt järnvägsstyrelsen och statskontoret framhållit måste betraktas såsom för högt tilltagen i betraktande av bandelens realisationsvärde, har under den fortsatta beredningen av förevarande ärende inom försvarsdepartementet undersökts möjligheten att ernå en uppgörelse med trafikbolaget på basis av ett lägre köpeskillingsbelopp. Denna undersökning har resulterat i att bolaget på förfrågan av fortifikationsstyrelsen i en den 31 januari 1941 dagtecknad skrivelse till styrelsen förklarar sig villigt att emot en reducerad köpeskillning av 25,000 kronor i ett för allt med undantag av förenämnda lokstall jämte den mark, varå detta vore beläget, till kronan försälja den ifrågakvarande bandelen.

Fortifikationsstyrelsen, som med skrivelse den 4 februari 1941 överlämnat nämnda försäljningsanbud, har därvid uttalat, att detsamma syntes styrelsen böra läggas till grund för ett förvärvande för statens räkning av ifrågakvarande bandel.

Departementschefen, som lämnat en närmare redogörelse för ärendets behandling ävensom myndigheternas utlåtande i frågan, har för egen del anfört följande.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår är det ett militärt intresse, att av den på grund av Kungl. Maj:ts förenämnda resolution den 2 februari 1940 nedlagda järnvägen Visborgs slätt—Bjärs bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn bibehålles för att möjliggöra militära transporter till och från Gotlands infanteriregementes etablissement vid Visborgs slätt och söder om nämnda plats belägna förråd. Vid sådant förhållande och då ifrågakvarande bandel numera kan förvärfvas för ett pris, som kan anses rimligt i förhållande till det åsatta realisationsvärdet, är jag beredd att tillstyrka ett förvärv för statens räkning av bandelen till den reducerade köpeskillingen av 25,000 kronor.

På sätt myndigheterna föreslagit läser det för förvärv och istandsättning av bandelen erforderliga beloppet böra anvisas såsom anslag till kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav. Dessa kostnader torde böra beräknas till 25,000 kronor för köpeskillning, 4,000 kronor för istandsättande samt 1,000 kronor för lagfarts- m. fl. kostnader, eller till sammanlagt 30,000 kronor. De årliga underhållskostnaderna för bandelen, vilka uppskattats till 800 kronor, böra bestridas från den å förenämnda delfond uppförda utgiftstiteln till reparations- och underhållskostnader m. m.

Med hänsyn till det militära intresse, som är förknippat med ett bibehållande av bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn, tillstyrker utskottet, att

Utskottet.

bandelen i fråga förvärvas och iståndsättes för statens räkning. Mot den föreslagna köpeskillingen har utskottet intet att erinra.

Då utskottet ej heller haft något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Förvärv av bandelen Visborgs slätt—Kneippbyn m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond därav, anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Stockholm den 18 mars 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 45.
